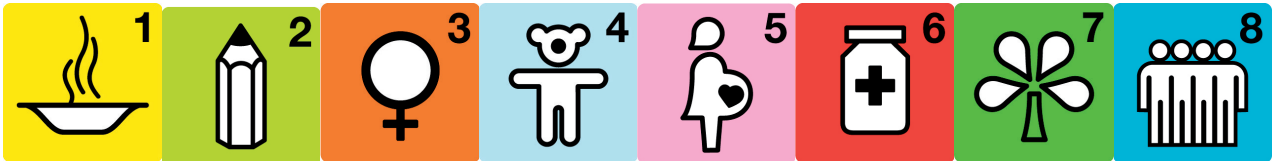

LESMODULE 1:

MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS (MDGs)

> MATERIAAL

Projector + computer met internetverbinding.

Puzzelstukken: afdrukken in kleur op A3-formaat en uitknippen op de groene lijnen.

Per A3-blad zijn er 32 puzzelstukken, bedoeld voor 1 groep (je kan ze herkennen aan de arcering in de rechterbovenhoek).

> LESVERLOOP

Inleiding (5 min).

Puzzel + stand van zaken (30 min).

Filmpje + linken leggen (15 min).

Besluit (5 min).

> DOELSTELLINGEN

- De leerlingen kennen de 8 Millenniumdoelen (MDGs) en kunnen er verbanden tussen leggen.
- De leerlingen kunnen in hun eigen woorden uitleggen dat armoede een complex begrip is en begrijpen op welke manier de verschillende MDGs ermee in verband staan.
- De leerlingen kunnen een mening vormen over de resultaten na 15 jaar Millenniumdoelen en kijken kritisch naar de manier waarop ze voorgesteld worden.

STAP 1. INLEIDING

Projecteer de 8 icoontjes van de MDGs. Vraag aan de leerlingen of ze deze afbeeldingen al gezien hebben en of ze weten waar ze voor staan (zie de omschrijvingen voor meer info).

Overloop alle Millenniumdoelen en sta even stil bij hun historiek:

In september 2000, tijdens de eerste Algemene Vergadering van het nieuwe millennium, ondertekenden alle VN-lidstaten unaniem de Millenniumverklaring. Die bevatte 8 doelen die ze wilden bereiken voor het einde van 2015: de Millenniumdoelstellingen. De afgelopen 15 jaar vormden deze 8 doelstellingen de leidraad voor wereldwijde inspanningen op het vlak van armoedebestrijding.

Nu de deadline van de MDGs nadert, is het tijd om even terug te blikken. Wat is gerealiseerd? Wat was goed? Wat kan beter?

In deze les nemen we de 8 doelen onder de loep en bekijken we de resultaten.

ACHTERGRONDINFO LEERKRACHT

MDGs een gematigd succes

Terwijl in 1990 maar liefst 36% van de wereldbevolking onder de armoedegrens van 1,25 US dollar per dag leefde, was dat in 2010 nog maar 18%.¹ De wereldwijde extreme armoede halveren – de bekendste van de 8 Millenniumdoelstellingen – werd met andere woorden 5 jaar voor de deadline gehaald. Ook op andere vlakken is vooruitgang geboekt, zoals voor onderwijs, gezondheid, de kinder- en moedersterfte en de toegang tot drinkbaar water.

Toch moeten we enkele kanttekeningen maken. Ondanks deze vooruitgang zullen de doelstellingen op het vlak van onderwijs en kinder- en moedersterfte niet gehaald worden. Bovendien is de vooruitgang ongelijk verdeeld in de wereld. Terwijl China een spectaculaire sprong voorwaarts heeft gemaakt, hinken regio's als Sub-Sahara-Afrika en West-Azië zwaar achter op de rest van de wereld. Verder waren de Millenniumdoelstellingen een kind van hun tijd. Ze houden geen rekening met een aantal dringende problemen waarmee de wereld geconfronteerd wordt, zoals de toenemende ongelijkheid en het overdreven gebruik van de ecologische draagkracht van de planeet.

Ondertussen werken de Verenigde Naties aan een agenda voor duurzame internationale ontwikkeling voor de periode 2016-2030. En weer wordt er druk gediscussieerd: welke thema's moeten zeker aan bod komen? Daar gaan we dieper op in tijdens de volgende les.

STAP 2. RESULTATENPUZZEL.

Verdeel de leerlingen in groepjes van minstens 2 en maximum 4 leerlingen. Geef elke groep een stapeltje van 32 puzzelstukken afkomstig van 1 A3-blad. Met de 32 puzzelstukken kunnen ze 8 puzzels maken: 1 rechthoek met 4 puzzelstukken per MDG (projecteer eventueel het voorbeeld).

Tijdens het puzzelen verkennen de leerlingen de doelstellingen en de subdoelen en krijgen ze informatie over de behaalde resultaten.

Vraag de leerlingen om per groepje twee zinnen uit te kiezen: het resultaat waarover ze het meest enthousiast zijn (positief) en het resultaat waarvan ze het hardst geschrokken zijn (negatief).

Overloop de inbreng van de groepjes. Doordat ze vertrokken zijn van verschillende puzzels hebben ze misschien verschillende meningen over welke doelstellingen gehaald werden en welke niet.

Leg dan de informatie van alle groepen samen. De leerlingen zullen zien dat er op alle vlakken inspanningen gedaan zijn en resultaten behaald, terwijl er toch ook nog veel verbetering mogelijk is.

In bijlage vind je 2 documenten met de resultaten geordend per MDG. Het ene kan je projecteren zodat de leerlingen kunnen controleren of hun puzzels correct zijn. Het andere verschaft je per MDG nog wat achtergrondinformatie die je in de nabespreking kan aanhalen.

¹ UN, 2014, The Millennium Development Goals Report, <http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>, p. 8

→ TIP

Enkele zinnen uit de puzzels verdienen wat extra aandacht. Bespreek ze klassikaal aan de hand van de volgende vragen:

MDG1 (ARMOEDE EN HONGER)

“In 2013 moesten elke dag 32.000 personen hun woonplaats verlaten omwille van conflicten.”

› Wat is de link met armoede of honger?

› Conflict en migratie komen niet letterlijk voor als thema's in de MDGs, maar armoede en honger zijn wel één van de oorzaken hiervan.

› Conflict en migratie zijn thema's die op internationaal niveau aangepakt kunnen worden.

MDG2 (BASISEDUCATIE)

“Meer dan 1 op de 4 kinderen die in 2011 in ontwikkelingslanden naar de lagere school gingen, zullen de school verlaten voor ze het laatste jaar beëindigen.”

“250 miljoen kinderen kunnen zelfs na 4 jaar basisonderwijs nog niet lezen en schrijven.”

› Pas op met de interpretatie van cijfers: ingeschreven zijn ≠ kwalitatief resultaat.

Als de toename van het aantal kinderen op school niet samengaat met een toename van het aantal (opgeleide) leraren, lesboeken en klaslokalen, dan rijst de vraag of onderwijs daadwerkelijk bijdraagt tot ontwikkeling.

MDG3 (GENDERGELIJKHEID)

“Meer vrouwen nemen deel aan het politieke leven, maar het percentage blijft laag. In 2012 waren 22 % van alle parlementsleden wereldwijd vrouwen (tegenover 14 % in 2000).”

› 22% i.p.v. 14% is wel een vooruitgang, maar een erg kleine. Gendergelijkheid is er in ieder geval nog niet mee gerealiseerd.

Ongelijke toegang tot onderwijs en werk beïnvloeden de ontwikkelingskansen van vrouwen en de effecten van alle andere MDGs (bv. MDG4 Kindersterfte: “Kinderen van moeders met een opleiding hebben een grotere kans op overleven dan kinderen van wie de moeder niet naar school gegaan is.”)

MDG7 (EEN DUURZAAM LEEFMILIEU)

Kennen de leerlingen de link tussen klimaatverandering en armoede/honger (MDG 1)?

› Het grootste deel van de armste bevolking zijn boeren. Zij zijn voor hun voeding en inkomen afhankelijk van landbouw. Als het klimaat verandert (langere droogtes, meer overstromingen ...), heeft dit directe gevolgen voor hun overlevingskansen.

› Wereldwijd verlaten veel mensen de plek waar ze wonen door de klimaatverandering, overstromingen, droogtes, natuurrampen ... (MDG1 Migratie).

Door de opwarming van de aarde komen ziektes voor op plaatsen waar die daarvoor nog niet bestonden. Malaria is daar een belangrijk voorbeeld van (MDG6 Bestrijden van ziektes).

STAP 3. LINKEN LEGGEN

Op www.oneworld.nl staan filmpjes over projecten van Nederlanders die werken rond de MDGs. Vooral filmpje 5 en 6 zijn erg interessant. Er staat altijd 1 MDG centraal, maar de leerlingen zullen daarnaast verschillende thema's herkennen en de samenhang tussen de verschillende doelstellingen ontdekken.

<http://www.oneworld.nl/millenniumdoel-5> (3 min 53 sec) en/of [millenniumdoel 6](http://www.oneworld.nl/millenniumdoel-6) (3 min 47 sec).

Vertel de leerlingen dat je een filmpje zal laten zien. Vraag hen om tijdens het kijken op te schrijven welke MDGs aan bod komen. Je kan hen eventueel enkele vragen meegeven en laten noteren tijdens de film.

→ TIP

Je kan de klas ook in groepjes verdelen. Elk groepje gaat dan specifiek op zoek naar de link met 1 MDG en vertelt na de film waarom dit project wel of niet iets met 'zijn' MDG te maken heeft.

Let op:

MDG8 is heel ruim en eigenlijk best vaag. Voor deze oefening moeten de leerlingen begrijpen dat toegang tot informatie (media, internet ...) een subdoel is van deze doelstelling.

MDG1 wordt nergens letterlijk vermeld, dus het vraagt wat creativiteit en inzicht om toch een verband te vinden. Het kan interessant zijn om dit eerder klassikaal te bespreken. Ook de link met MDG3 zal moeilijk zijn.

VRAGEN EN SUGGESTIES VOOR DE NABESPREKING VAN DE FILM BIJ STAP 3:

http://www.oneworld.nl/millenniumdoel-5	
Welke MDGs komen rechtstreeks aan bod?	Toegang tot informatie (8), moedersterfte (5), kindersterfte (4), malaria (6)
Welke MDGs komen niet (rechtstreeks) aan bod?	Armoede en honger (1), onderwijs (2), vrouwenrechten (3), duurzaam leefmilieu (7)
Welke problemen zie je in de gemeenschap?	Weinig vrouwen zijn naar school gegaan; weinig vrouwen gaan naar het ziekenhuis wanneer ze zwanger zijn en/of moeten bevallen. Het is dus moeilijk om hen informatie te geven. Nochtans kan informatie over een gezonde zwangerschap en goede babyverzorging de overlevingskansen van moeder en kind verhogen.
Welke oplossingen biedt het project?	Zwangere vrouwen en jonge moeders krijgen via sms informatie en tips over hun zwangerschap en het verzorgen van de baby.

<p>Op welke manier beïnvloeden de resultaten van het project de andere MDGs?</p>	<p>MDG1 Armoede en honger</p> <p>In regio's waar veel kinderen sterven, zijn de families vaak heel groot. Onderzoek heeft aangetoond dat als kinderen betere overlevingskansen krijgen, er vaak ook minder kinderen geboren worden. Het aantal kinderen in een gezin heeft uiteraard een invloed op de kosten voor voeding, woning, kleding, onderwijs ...</p> <p>MDG2 Onderwijs</p> <p>In een gezin met minder kinderen is de kans groter dat iedereen naar school kan gaan.</p> <p>MDG3 Vrouwenrechten</p> <p>Een betere kennis over zwangerschap en voorbehoedsmiddelen geeft vrouwen de mogelijkheid om hun zwangerschap efficiënter te plannen. Op die manier kunnen ze de zorg voor de kinderen beter combineren met werk en dus een inkomen voor zichzelf verwerven.</p>
<p>Hoe kunnen problemen van de andere MDGs dit project beïnvloeden?</p>	<p>MDG1 Armoede en honger</p> <p>De allerarmsten hebben geen GSM of wonen in gebieden waar geen GSM-sigitaal is.</p> <p>MDG2 Onderwijs</p> <p>Een groot deel van de kwetsbaarste mensen kunnen niet lezen. Een sms helpt hen dus niet vooruit.</p> <p>MDG4 Kindersterfte</p> <p>In sommige regio's zijn zo weinig ziekenhuizen dat het voor de zwangere vrouwen onmogelijk is om op consultatie te gaan.</p> <p>MDG7 Duurzaam leefmilieu</p> <p>Hevige weersomstandigheden zorgen vaak voor storingen van het netwerk omdat zendmasten vernield worden.</p>
<p>Welke acties zouden ze nog aan het project kunnen toevoegen om ervoor te zorgen dat er aan alle MDGs gewerkt wordt?</p>	<p>Aidspreventie sluit nauw aan bij het thema moederschap en gezondheid van moeder en kind. (Misschien gebeurt dit wel, maar zien we het niet in het filmpje.)</p> <p>Het systeem om informatie te verschaffen via sms kan uitgebreid worden naar andere contexten. Bv. boeren waarschuwen over weersomstandigheden, plagen of ziektes.</p>

STAP 4. BESLUIT

Concludeer dat de 8 MDGs op verschillende manieren met elkaar verbonden zijn en dat vooruitgang of achteruitgang op 1 van de 8 vlakken ook een invloed kan hebben op de andere doelstellingen. Het is moeilijk om te zeggen of de vooruitgang die de voorbije 15 jaar verwezenlijkt is, echt een gevolg is van de MDGs. De 8 doelstellingen waren wel erg bekend. Dat heeft er alleszins voor gezorgd dat veel mensen stilstonden bij de wereldproblemen en ontwikkelingssamenwerking. Bovendien zijn organisaties gaan nadenken welke van de MDGs wel of niet in hun eigen werking aan bod kwamen en heeft dit simpele, concrete lijstje van 8 doelen waarschijnlijk gezorgd voor een betere samenwerking tussen verschillende organisaties en landen.

Het is in ieder geval duidelijk dat bepaalde problemen zo groot zijn dat 1 overheid of land alleen ze niet kan oplossen. Er is internationaal overleg nodig en duidelijkheid over waar we naartoe willen. En die visie moet concreet gemaakt worden in bindende afspraken.

→ EXTRA LESTIP: "MDG-Race"

Als je over internet en een projector beschikt, kan je deze "MDG-Race" laten zien: <http://verdensbedstenyheder.dk/english/mdg-race/>.

In bijlage ook een print van de drie schermen.

De MDGs worden hier heel simpel verwoord. Dit geeft een heel overzichtelijk beeld, maar de behaalde resultaten komen niet helemaal overeen met de vooropgestelde doelen.

Laat de leerlingen commentaar geven op de uitkomst van de race. Komen de resultaten overeen met de info die ze uit de puzzels hebben gehaald?

Bv. bij MDG3: "An equal number of boys and girls starts school" ≠ mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten.

Of bij MDG7: "2.3 billion people now have access tot clean drinking water" ≠ de bescherming van een duurzaam leefmilieu ("Alle landen maken beleidskeuzes voor duurzame ontwikkeling").

INTERESSANTE WEBSITES

<http://www.oneworld.nl/mythes>

<http://detijdloopt.be/>

<http://www.11.be/start/item/millenniumdoelstellingen>

<http://www.oneworld.nl/atlas>

<http://www.un.org/fr/millenniumgoals/> (FR) of <http://www.un.org/millenniumgoals/> (ENG)

<http://sustainabledevelopment.un.org/index.html> (ENG)

Lesmodule ontwikkeld in het kader van het educatieve project 'Traje(c)t post 2015 - The Future We Want' met de steun van

